NUMMER 3
JAARGANG 1957
MEI
*
Redacteur:
D. ROOYMANS

DE LINGOT

VOOR EN DOOR ALLE WERKERS VAN DE
N.V. KEMPENSCHE ZINKMAATSCHAPPIJ EN N.V. GEMENGDE METAALERTSEN - BUDEL

Het motto van de maand:

Verloren tijd komt nooit terug

„Maurits" op de helling van Weerter werf.

Werk werd voor een groot deel door onze mensen uitgevoerd.

Zaterdagmiddag op de Weerter scheepswerf. Het half voltooide casco van de in aanbouw zijnde „Mastwijk" ligt geheel verlaten, in de felle zon meer roest-bruin dan ooit. De hoge bouwkraan leunt lui op de schrale wind. Een onnatuurlijke rust op een terrein waar anders de klinkhamers nijdig ratelen en veel bedrijvigheid heerst.

Hoog op de reparatiehelling ligt de grote „Maurits", het vlaggeschip van de tankers van de Gemengde Metaalertsen N.V., die een grote beurt krijgt. Het zware schip wordt getorst door zeven sterke hellingwagens.

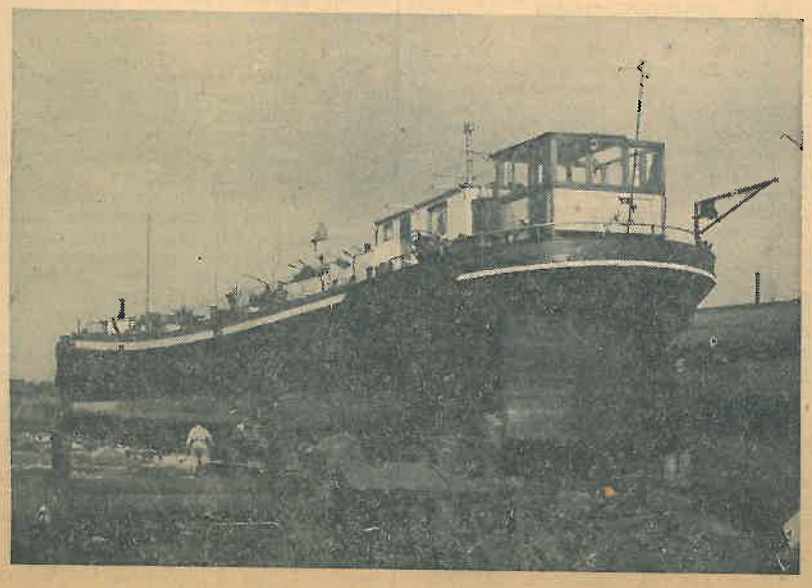

Als wij over een hoge brede trap aan boord klimmen is kapitein Herman van Hattum met zijn knecht Harie van Vliet juist klaar met het afboenen van het schip. Ook wanneer een vaartuig op de helling ligt moet er zaterdags schoon schip gemaakt worden. Met behulp van een motorpomp is het nodige water over het dek gespoeld en alles ziet er weer fris en proper uit.

Gaarne voldoet hij aan ons verzoek om eens te vertellen wat zo al aan het vaartuig te doen is. Wij nestelen ons heerlijk tegen de witte hut in de zon buiten de wind en hebben vanaf het hoge dek een pracht uitzicht over „Leuken", waar de korenvelden groenen en de boerderijen liggen weggedoken tussen in volle bloei staande bomen.

„Hier een hoge villa bouwen en dan zo'n uitzicht", zegt van Hattum, maar hij meent het niet. „Al kreeg ik hier een pracht huis met tweehonderd gulden per week uit, ik bleef varen," zegt hij resoluut. En hij heeft gelijk, een schipper moet varen, dat zit hem in het bloed.

Het is vijf jaar geleden, dat de „Maurits" uit het water is geweest. Hoog tijd dus om eens een groot survey te ondergaan.

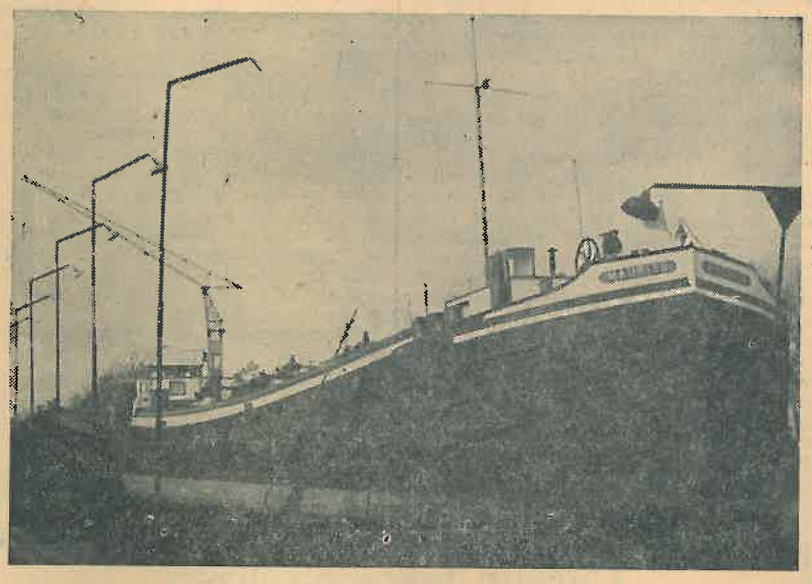

Enige weken geleden is het schip op de helling getrokken. Zeven wagens gleden onder het schip het water in, zeven sterke elektrische lieren kwamen in werking en binnen een kwartier lag de „Maurits", die leeg nog ongeveer 180 ton weegt en een van de zwaarste schepen is, die op de Weerter werf komt, hoog op de helling. Aan dit karwei kwam slechts één man te pas. Vroeger toen de helling nog niet elektrisch bewogen werd moesten acht en twintig arbeiders vier uur lang zwaar draaien om een schip op de helling te krijgen.

Na een inspektie van dhr. J. Daemen, proc. houder der N.V., bleek al gauw, dat het schip een grote beurt moest hebben. Daar was ook dhr. J. Driessens, direkteur van de werf, het mee eens, maar wie moest de karwei doen. In verband met het drukke nieuwbouw-programma kon de werf geen personeel beschikbaar stellen. Een oplossing werd gevonden door een ploeg eigen mannen naar het schip te sturen. En zo zijn Harry Smolenaers, Toon Put, Bert Sonnemans, Diederik Wardenaar, Pierre Wulms en Toon Caris sedert enige weken echte scheepsbouwers. Kapitein van Hattum, die zoals gebruikelijk de supervisie heeft en met zijn knecht ook flink de handen uit de mouwen steekt, is tevreden over zijn mannen. Harry Smolenaers fungeert als plaatwerker en lasser, terwijl Toon Put klinkt, dat het een lieve lust is. Zij kennen dit werk wel, want vroeger hebben zij op de Weerter werf gewerkt.

Er is overigens genoeg werk voor Harry en Toon. Aan stuurboordzijde (rechts) moeten 15 meter nieuwe kimplaten aangebracht worden, terwijl ongeveer 1000 nieuwe klinknagels nodig zijn. Aan stuurboordzijde hebben de kimmen het meest te lijden omdat deze zijde van het schip, bij uitwijken naar rechts, in smalle ondiepe kanalen, het meest in aanraking komen met de oever en bodem van het kanaal waar stenen en andere voorwerpen liggen.

De halfronden van het voor- en achterschip moeten gedeeltelijk vernieuwd worden. De schroeftunnel werd veranderd om beter schroefwater te krijgen en de schroef, die krom was, werd gerecht. Bovendien moest er een nieuwe schroefkoker aangebracht worden. Van Hattum is blij, dat hij een nieuw patent stuurwerk krijgt. Dit draait heel licht en komt bij de vaart op de drukke Rijn en Waal, waarbij aan de navigatie hoge eisen worden gesteld, goed van pas.

Op het voorschip moeten nieuwe kettingschijven op het ankerlier aangebracht worden.

Het schip wordt van binnen en buiten geheel opnieuw geteerd en geverfd Dat gaat zo maar niet. Eerst moet het gehele schip beneden de waterlijn glad afgestoken worden, waarbij alle roestdelen verwijderd worden. Vooral onder het vlak valt deze karwei niet mee. Op geimproviseerde houten stoeltjes zonder poten, een soort sleetjes met een kleine leuning, wordt onder het 6.60 meter brede vlak gewerkt. Wanneer een hellingwagen in de weg zit wordt het schip met sterke vijzels gelicht, zodat de hellingwagen er onderuit kan zakken.

Straks, als het gehele schip afgestoken is, wordt het opnieuw geheel in de teer gezet.

De tanks van de „Maurits" hebben enige tijd geleden een flinke beurt gehad. Om de twee jaren moet het bezinksel uit de tanks verwijderd worden. Dit gebeurt door arbeiders, die voor dit karwei in een speciale kleding worden gestoken met een kap over het hoofd, waardoor de aanvoer van voldoende zuurstof verzekerd is. Met speciale emmers worden de tanks leeg geschept. Het bezinksel, dat ongeveer 70% lood bevat, wordt in de fabriek verwerkt.

Zo komt er heel wat kijken als een schip op de helling zit. Morgen is het een rustdag en maandag wordt er weer begonnen. Over enige dagen hoopt van Hattum te kunnen varen. Dan komen de hellingwagens weer in beweging. Langzaam zullen zij het schip over de rails in zijn element terug brengen.

Good luck, Maurits. J. B.

DE SCHUTTERS OP MARS

Onze Schutterij „St. Jozef" kwam in het bezit van een nieuw vaandel, tijdens het bondsconcours van 5 mei j.l. door Rector Thijssen ingezegend. Hierboven: de eerste mars met het nieuwe dundoek.

Sociale Verzekering.

DE ZIEKTE-WET

In de vorige nummers van de Lingot behandelden wij de Ongevallenwet en de Algemene Ouderdomswet.

Nu willen wij U iets vertellen van de ziektewet.

De ziekte-wet dateert van 1930.

Het doel van deze wet is de arbeiders te verzekeren tegen geldelijke gevolgen van ziekte, welke tot arbeidsongeschiktheid leidt.

Verzekerd is hij die in dienst is van een onderneming en niet meer dan f 6900.— aan vast loon geniet. Op deze regel zijn natuurlijk weer uitzonderingen doch ze zijn in ons bedrijf niet terzake doende.

Welke uitkeringen ontvangt U bij ziekte?

Wel de wet geeft een recht van 80% van het dagloon uit te keren v.a. de derde dag van de dag waarop de ongeschiktheid tot werken aanving.

De C.A.O. echter heeft bij zijn laatste wijiziging het uitkeringspercentage verhoogd tot 94% met inachtneming van 1 wachtdag. Onder wachtdag wordt dan verstaan een normale werkdag of althans de uren van een normale werkdag, geen zaterdag zijnde.

De C.A.O. bepaalt echter mede, dat de kosten van de uitkeringen gelijkelijk door werknemer en werkgever moeten worden gedragen. Hiermede is niet bedoeld alleen de kosten van de bovenwettelijke uitkering doch ook de kosten van de wettelijke uitkering.

Het komt hierop neer dat de vastgestelde premie eenvoudigweg door 2 gedeeld wordt. Door deze gang van zaken bent U mede verantwoordelijk om het ziekterisico zo laag mogelijk te houden. Want als in een bepaald jaar de uitkeringen van de ziekenkas de inkomsten overtreffen, dan zal onherroepelijk de premie moeten worden verhoogd, waarvan U dan zelf de nadelen ondervindt. Vroeger moest de werkgever de kosten bijpassen, doch thans zal dit gezamelijk moeten gebeuren.

De uitkeringen ingevolge de ziektewet zijn van tijdelijke aard. Maximaal kunt U voor een bepaald ziektegeval 52 weken uitkering ontvangen.

De Centrale Raad van Beroep heeft besloten, dat voor „elk geval" gelezen moet worden „iedere afzonderlijke ziekte oorzaak."

De ziekte oorzaken worden geadministreerd door middel van codenummers, welke wij voor ieder ziekte geval van de controlerende geneesheer door krijgen.

Wanneer dus de ziekte oorzaak in de loop van een ziekte geval een wijziging ondergaat, vangt met ingang van de datum, waarop de patiënt naar het oordeel van de controlerende geneeskundige wegens de nieuwe ziekte oorzaak arbeidsongeschikt is, een nieuw ziektegeval aan, waarvoor in beginsel over 52 weken uitkering kan worden verleend. Wanneer echter de patiënt zowel tengevolge van de oorspronkelijke als tengevolge van de nieuwe ziekte-oorzaak arbeidsongeschikt is, wordt de uitkering beëindigd, zodra uitkering is genoten over de maximum termijn voor de eerste of tweede ziekte oorzaak.

Deze richtlijn is begrijpelijk, daar anders bij verdere uitkering voor de ziekte-oorzaak, waarvoor de maximum termijn nog niet bereikt is, tevens zou worden uitgekeerd voor de ziekte-oorzaak, waarvoor de maximum termijn wel bereikt is.

Wij hebben dus gezien dat men recht heeft op maximaal 52 weken uitkering. Dit wil echter niet zeggen dat men 52 weken aaneengesloten ziek moet zijn. De wet stelt een tijdvak vast van 18 maanden (anderhalf jaar). Men kan dus in een tijdvak van 18 maanden niet meer dan 52 weken ziekengeld ontvangen voor een ziektegeval uit dezelfde oorzaak.

VOORBEELD: een verzekerde ontvangt uitkering van ziekengeld van 1 maart 1954 tot en met 25 september 1954; hij hervat dan het werk, doch moet op 21 februari 1955 wegens dezelfde ziekte oorzaak opnieuw verzuimen. Hij ontvangt tot en met 23 juli 1955 ziekengeld. Hoewel hij na die datum nog arbeidsongeschikt blijft, wordt hem na die datum geen uitkering verleend, omdat hij in de periode van 18 maanden (1-3-1954 tot 1-9-1955) reeds over 52 weken ziektegeld heeft genoten.

Er zijn natuurlijk vele variaties mogelijk. In het algemeen kan deze regel nooit toepassing vinden indien de verzekerde meer dan een half jaar niet meer arbeidsongeschikt is geweest terzake van dezelfde ziekte-oorzaak.

Een 2e regel beperkt de uitkeringsduur nog meer door te bepalen, dat een verzekerde, die in een periode van 18 maanden, 52 weken of 312 dagen uitkering genoot wegens ongeschiktheid uit dezelfde ziekte-oorzaak voortgekomen, in de op dat tijdvak onmiddellijk volgende periode van 18 maanden voor herhaalde ongeschiktheid uit hetzelfde ziektegeval voortkomende over niet meer dan 156 dagen ziektegeld krijgt uitgekeerd. De verzekerde uit ons voorbeeld, die het werk hervat op 15-9-1955 zal, wanneer hij in de periode van 1 september 1955 tot 1 maart 1957 op 15 mei 1956 opnieuw uit hoofde van dezelfde ziekte-oorzaak moet verzuimen, slechts aanspraak kunnen maken op uitkering over 156 dagen al blijft hij ongeschikt tot 2 januari 1957.

Indien men 52 weken of 312 dagen ziekengeld genoten heeft, wordt voor U invaliditeitsrente aangevraagd. De invaliditeitsrente wordt toegekend met ingang van de eerste dag der maand waarin de rente is aangevraagd.

De grootte van de rente hangt af van de gezinssamenstelling van de verzekerde en het aantal zegels dat op de rentekaart is geplakt. Na het bereiken van de maximum uitkeringstermijn is het mogelijk een verlengde uitkering te ontvangen. Deze verlengde uitkering wordt alleen verleend aan gehuwden of kostwinners. Deze moeten in Nederland woonachtig zijn en nog geen 65 jaar oud zijn. De verlengde uitkering wordt niet in alle ziekte-gevallen gegeven. Ieder geval wordt afzonderlijk door de medische staf van de Bedrijfsvereniging bekeken.

De afdelingskas vraagt wel voor iedere patiënt verlengde uitkering aan, wanneer de maximum uitkeringstermijn in zicht komt, doch zij kan geen enkele invloed uitoefenen op het al of niet verlenen van die verlengde uitkering. De beslissing hierover ligt uitsluitend bij het bestuur van de bedrijfsvereniging.

Wij zullen het voor deze keer hierbij laten. De volgende keer iets over controle-voorschriften.

KZM OPLEIDINGEN

V.E.V.-EXAMENS

Geslaagd voor het schriftelijk gedeelte van het aspirant V.E.V.-examen zijn de leerlingen elektriciëns. D. J. Westerveen, Ospel; M. H. van Eerd, J. A. Nouwen, A. Dielissen en P. Kuipers, thans in mil. dienst, allen uit Budel.

Voor ditzelfde examen slaagde tevens de heer P. van Moorsel, die echter geen leerling van de Bedrijfsschool electriciëns is.

Alle geslaagden van harte proficiat!

De 2e jaars van de Bedrijfsschool werkplaats zijn j.l. zaterdag 11 mei op examen geweest voor het schriftelijk gedeelte t.b.v. het Bemeteldiploma. Met spanning wachten wij de uitslag af.

Dinsdag 26 maart waren wij bijeen in de bar van de Kantine voor de lezing K.T.O. gegeven door de heren Teyssen en Hoyer met de heer Rooymans als vragensteller.

Dinsdag 23 april zagen wij elkaar weer maar nu om iets te vernemen over de „Centrale". Nu traden voor het voetlicht de heren Moors, v.d. Heuvel en van Vlierden, terwijl ir. van Liempt de vragen lanceerde.

Deze twee lezingen zijn de laatste die in het kader van de cursus Bedrijfskennis worden gegeven.

Zowel de heren van de K.T.O. als van de Centrale hebben ons vele dingen verteld waar de leken onder ons niets van afwisten. Wij hebben ons eigen bedrijf weer beter leren kennen en wij geloven, dat men ook zo de voordrachten heeft moeten bekijken. Het is allerminst de bedoeling geweest van ons specialisten te maken, maar wel ons een inzicht te geven in het werk dat op de fabriek gebeurt en welke problemen er zijn.

Degenen die regelmatig de lezingen hebben bezocht zullen nu ongetwijfeld een beter begrip hebben gekregen van het onderling verband van de diverse afdelingen van het bedrijf.

Vrijdag 3 mei was de sluitingsavond van het seizoen 1956—1957. General Motors bracht ons een zeer interessante voordracht „De Opmars der Techniek", met na de pauze een film over de opsporing van aardolie, uitgebracht door de Kon. Shell. De belangstelling voor deze avond was verheugend groot. Het was dan ook iets bijzonders. Velen zullen het met ons eens zijn, het was een geslaagde avond.

Op 29 april werd door dr. van Luyt het E.H.B.O.-examen afgenomen. Na afloop bleek dat de K.Z.M. weer 13 gediplomeerde E.H.B.O.-ers rijker is geworden. Proficiat!

De geslaagden waren de heren: A. Bekkers, hoofd der school; J. Bongaerts, kl. nr. 463; J. Brandts, onderwijzer; C. Geenen; L. Hendriks, kl. nr. 3459; P. Hendriks, kl. nr. 592; ir. Hoyer; L. Nouwen; A. van Schendel; A. Schrader; L. Sutorius; A. Vos; L. van Winkel, kl. nr. 2680; F. Zwart.

Programma's die er zijn mogen.

Culturele- en ontspanningsmogelijkheden in het komende seizoen.

Om een goed beleid te voeren moet men vooruit zien. Dit geldt voor alles en iedereen, dus ook voor die organisaties welke tot taak hebben ontspanning en culturele vorming te brengen.

Voor een gemeenschap als de onze, waar verschillende verenigingen en commissies dit terrein bestrijken, is die „vooruitziende blik" ook nodig om dubbel-data te voorkomen en een zo gelijkmatige verdeling over het seizoen te verkrijgen. Dit laatste is overigens niet eenvoudig, ook al omdat onze Nederlandse toneel- en cabaretgezelschappen zo druk bezet zijn, dat het noodzakelijk is reeds ongeveer een jaar tevoren te contracteren! Enerzijds is dergelijke belangstelling verheugend, van de andere kant stelt het de organisatoren voor allerlei puzzles.

Voor wat de Vriendenkring Amicitia en de cyclus van het Cultureel Genootschap - Weert betreft zijn deze puzzles blijkbaar tot genoegen opgelost en kwamen er programma's uit de bus, welke goede beloften inhouden. Ze zijn uiteraard verschillend van opzet doch elk in hun soort zeer aantrekkelijk, in totaal 19 avonden. Als we hier nog bijvoegen de cursusavonden, zoals deze door de Commissie „Opleidingen" worden georganiseerd en de uitvoeringen van Dorpleinse verenigingen en de bioscoopcommissie (vier filmavonden per week, K.R.O.-avonden e.d.) zal wel niemand durven beweren, dat er in Dorplein op dit terrein „niets te doen is". Integendeel, wij zullen moeten waken van het goede niet te veel te krijgen. Hieronder laten wij in chronologische volgorde de agenda, van het Ontspanningsgebouw, voorzover op dit moment bekend, volgen:

September :

Dinsdag 3: Amicitia. Viering 12½ jarig bestaan met de operette „Die Fledermaus".

Woensdag 25: Amicitia. Bridge-drive voor leden.

Oktober :

zaterdag 5: Amicitia. Herfstbal.

dinsdag 15: Cult. Genootschap. Nederlands Ballet o.l.v. Sonja Gaskell.

Woensdag 23: Amicitia. Open bridge-drive.

November :

dinsdag 12: Cult. Genootschap. Gevarieerde avond door de Cabaretgroep „Tingel-Tangel".

dinsdag 26: Amicitia. Uitvoering door de Amicitia Toneelclub voor leden en introducees.

woensdag 27: Amicitia. Uitvoering d. de Amicitia-Toneelcub voor overig personeel van de fabrieken en huisgenoten.

December :

dinsdag 10: Cult. Genootschap. Toneelgroep „Studio".

woensdag 18: Amicitia: Populair wetenschappelijke inleiding over „Atomen" door Prof. D'Aondt uit Leuven.

Januari :

woensdag 15: Amicitia. Marionettentheater Bert Brugman met de opera „Rigoletto".

Nader te bep. datum: Cult. Genootschap. Muziekavond met solistische medewerking.

Februari :

dinsdag 4: Cult. Genootschap. Toneelgroep „Puck".

woensdag 5: Amicitia. Lezing door de Ned. letterkundige Henri Knap.

zaterdag 15: Amicitia. Carnavalbal.

Maart:

woensdag 12: Amicitia. „Meneer Bruin zoekt een hond." Inleiding over kynologie door dhr. Heidendaal.

April :

woensdag 2: Amicitia. Dr. Egeler en de Booy over hun laatste Andes-expeditie.

woensdag 16: Amicitia. Speciale filmavond.

dinsdag 23: Cult. Genootschap. Toneelgroep „Theater".

Wat de hierboven aangekondigde toneel- en filmvoorstelling betreft zal de keuze van stukken nader bepaald worden i.v.m. te brengen premières.

JAARVERGADERING TENNISCLUB „DORPLEIN"

Op 27 maart j.l. werd in de bovenfoyer van de cantine de jaarvergadering van de tennisclub „Dorplein" gehouden. Na de gebruikelijke voorlezing van de verslagen over het jaar 1956 door de secretaresse en de penningmeester en de controle van de kas door een daartoe ter vergadering benoemde commissie stond bestuursverkiezing op het programma.

„Kiezen" bleek echter overbodig, want er waren 3 vakatures en 3 kandidaten. Het bestuur voor het jaar 1957 is thans als volgt samengesteld: de heer de Wit, voorzitter; mej. Stoopman, sekretaresse; de heer Sutorius, penningmeester; de heer van Basten Batenburg en de heer Cuypers, baancommissarissen.

Wat betreft het programma voor het jaar 1957 deelde het bestuur mede, dat er evenals vorig jaar vriendschappelijke wedstrijden zullen worden gespeeld evenals classificatiewedstrijden tussen de leden onderling.

Tijdens de rondvraag kwam het al of niet aannemen van buiten- en vacantie-leden aan de orde. Besloten werd dit van geval tot geval te beoordelen. Ook kwam nog ter sprake het aanschaffen van badges.

Na afloop van het officiële gedeelte van de vergadering werden nog twee instruktiefilms over tennis vertoond. Het algemene oordeel van de aanwezigen was, dat, na deze films gezien te hebben, de leden van de Tennisclub „Dorplein" zo bezield moeten zijn geraakt met enthousiasme voor de tennissport, dat zij niet zullen rusten alvorens zij hun spelpeil op eenzelfde niveau als in deze leerzame films zullen hebben gebracht.

BETER WERK
MET HOOFD EN HAND
ALS AF EN TOE
UW LAMPJE BRANDT.

ONZE K.Z.M. BRANDWEER

Paraat, zoals zij onlangs nog bewees bij een bosbrand aan het Ringselven, toen wij precies 60 seconden noteerden tussen het brandsignaal en het pas-seren van de portiersloge met groot materiaal!

IN MEMORIAM

— Te Budel-Schoot overleed op 8 april j.l. dhr. Henri L. G. Gossijns, geboren te Moustier sur Sambre op 1 februari 1897 en gedurende 31 jaar werkzaam in de werkplaats van de G.M.E. Hij was drager van de eremedaille in zilver van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel, ontvangen wegens langdurige trouwe plichtsbetrachting.

— Te Nederweert overleed op 9 mei j.l. dhr. Antonius Doensen, in Weert geboren op 24 februari 1897, die gedurende een tiental jaren in ons bedrijf werkzaam was en die, ondanks een pijnlijke kwaal steeds een opgeruimd karakter toonde.

De algemene achting en vriendschap voor deze werkers die, naar menselijk inzicht althans, te vroeg moesten heengaan, bleek mede uit de grote belangstelling bij hun begrafenis, waarbij zowel van de zijde van de direktie en chefs als van hun medearbeiders groot medeleven getoond werd.

Laat ons hun gedachtenis blijven eren in gebed.

— De Dorpleinse gemeenschap werd op 8 mei j.l. opgeschrikt door het volkomen onverwachte overlijden van mevrouw Antoon Schets, geboren Vonken. Een wel harde slag voor dhr. Schets en kinderen met wie het hele dorp en ook vele, niet hier woonachtige bedrijfsgenoten warm meeleefde. Moge dit medeleven voor de familie Schets althans enige troost zijn.

ONZE MILITAIREN

Op het ogenblik dragen twaalf bedrijfsgenoten de militaire rok. Of neen, dat „rok" klinkt in onze prozaïsche tijd toch wel wat al te romantisch. Laten we er dus „battle-dress" van maken. Goed; ze dragen dus battle-dress en te oordelen naar de brieven welke we van tijd tot tijd - zeer tot ons genoegen - van hen ontvangen vinden onze jongens het militaire leven zo slecht nog niet, een enkele uitzondering daargelaten. Maar hoe leuk ze het ook vinden; telkens weer horen we dat ze toch heel content zullen zijn als ze straks weer op hun afdeling en bij hun vrienden terug zullen zijn. Dit te horen doet ons bijzonder veel genoegen en in afwachting van een keurig volbrachte dienstplicht gaan wij rustig verder met hen een maandelijks zakgeld — het stilaan als „het tientje" bekende douceurtje — en „De Lingot" toe te zenden.

Mocht er, tengevolge bijvoorbeeld van adreswijziging, iets aan de toezending haperen, meldt dit even aan de afd. Personeel en dan komt het wel weer goed.

Extra bericht

Eindexamen Candidaten Nijverheidsschool!
Nog een paar maanden en U gaat de school verlaten. De basis van Uw vakmanschap heeft de Nijverheidschool gelegd, wij zorgen voor de rest.
Onze bedrijfsscholen staan voor U open.
Wij leiden op voor:

Machine bankwerkers
Constructie bankwerkers
Electriciëns

2-jarige kursus — Erkend einddiploma.
De scholen staan onder toezicht van de Stichting Bemetel en V.E.V. Gedurende de opleiding geniet U alle voordelen van ons bedrijf:

C.A.O.-loon met tariefdervingstoeslag
Vakantietoeslag 4 %
Winstdeling
Gratis aanvulling Ziekenfonds.

Gedurende de opleiding 2 keer per week sport beoefenen.
De K. Z. M. is groot genoeg om **bestaans-zekerheid** te geven, maar toch niet zo groot dat U er **een nummer** bent.
Meldt U nu reeds aan, zowel schriftelijk als mondeling kunt U dit doen. Wendt U dan tot de afdeling Personeelszaken.

DE AMICITIAAN

LEDENMUTATIES.

Op 1 mei verliet de heer A. J. van Moorsel met vervroegd pensioen de fabrieken, zodat we weer één van onze trouwe leden verloren.

Wij wensen de heer van Moorsel en de zijnen het allerbeste!

Wegens beëindiging van het dienstverband op eigen verzoek, moest de heer T. J. v.d. Berg, per 1 mei van onze ledenlijst worden afgevoerd. De heer van de Berg aanvaardde een nieuwe betrekking in Wildervank.

Onze beste wensen vergezellen hem en zijn familie.

Onze kring telt thans 89 leden.

PERSONALIA

De heer en mevr. Vonken-Bekelaar werden op 20 april verblijd met de komst van een vierde dochter, genaamd Bernadette.

Ook vanaf deze plaats nogmaals onze felicitaties.

Op 7 mei overleed na een zeer kortstondige ziekte mevr. D. Schets-Vonken, echtgenote van één der oudste Amicitia-pioniers de heer A. Schets.

Wij wensen de heer Schets alle kracht om met Gods hulp dit grote verlies te dragen.

TUSSEN RODE ZEE EN NIJLDELTA.

Het winterprogramma 1956-1957 werd op 24 april besloten met een voortreffelijke inleiding door de schrijver-cineast Anthon de Zeeuw, die vertelde van zijn belevennissen als „runner op lange trip" op één der zeeslepers van L Smit & Co's Internationale Sleepdienst. De heer de Zeeuw bleek de geboren verteller, die de stof die hij behandelde volkomen beheerste.

Het werd dan ook een genotvolle avond, die mede door de behandeling van het nog steeds midden in de wereldbelangstelling staande Suez-probleem, tot de best geslaagde bijeenkomsten behoorde, die onze kring ooit hield.

HET NIEUWE WINTERPROGRAMMA

Ook al is het winterseizoen nauwelijks gesloten, de plannen voor het nieuwe seizoen zijn in een op 12 april jl. gehouden bestuursvergadering al weer uit de grondverf gekomen. Voor de data en datgene wat op deze data geboden wordt verwijzen wij U naar een artikel eveneens in dit nummer opgenomen, waarin de redaktie onze plannen aan de openbaarheid prijsgeeft.

Wij willen ons daarom op deze plaats beperken tot enkele organisatorische opmerkingen. Ons bestuur nam n.l. enkele beslissingen die nogal afwijken van de tot nu toe gevolgde richtlijnen.

Zo werd onder meer besloten, dat voortaan, voor alle bijeenkomsten, van huisgenoten, van leden en introducees een entree zal worden gevraagd van 50 cent, terwijl de leden natuurlijk hun vrije toegang zullen behouden. Uitzonderingen op deze regel gelden alleen voor ons openingsprogramma op 3 september en voor de beide te organiseren bals. Hiervoor moet de entreeprijs nog worden bepaald, waarbij we er uiteraard weer naar zullen streven, de leden minder te laten betalen als de niet-leden.

Het vervoer maakte ook een punt van bespreking uit. In het verleden werd nogal eens tegemoet gekomen in het halen en wegbrengen van ledenbezoekers aan onze bijeenkomsten. Hoe zeer het ons ook spijt, we zijn hiervan terug moeten komen. Voor allen geldt thans dat men zelf en dus ook volledig voor eigen rekening het vervoer dient te regelen.

T.a.v. de toneelavonden werd bepaald dat er hoogstens 2 opvoeringen zullen worden gegeven, de eerste voor leden en introducees en de tweede tevens laatste voor het overig personeel der fabrieken. Ook deze laatsten zullen dus 50 cent entree moeten betalen.

Ook al weer rekening houdende met de financiën werd in overleg met de heer A. Wolters overeengekomen, dat hij weer de regie van het toneel op zich zal nemen, waarvoor wij hem nu reeds onze dank betuigen.

T.z.t. zal weer de gelegenheid worden geboden zich voor het toneelklubje op te geven. Bij onvoldoende aanmeldingen zullen ook assistent-employees hun medewerking kunnen verlenen.

Nieuw in ons programma is de organisatie van een z.g. „besloten bridge-drive", waaraan alleen leden kunnen deelnemen. De heer L. Dor heeft voor deze drive reeds een beker beschikbaar gesteld. Wie volgt?

Het Driekoningenfeest werd uit verschillende overwegingen van het programma afgevoerd.

Roeiende met de ons beschikbare riemen, twijfelen we er niet aan of ook het programma 1957-1958 zal weer voor „elk wat wils" bieden.

Tot aan de start van het nieuwe seizoen — op 3 september — wensen wij U allen nogmaals alle goeds!

Sekr. „Amicitia".

Excursie naar het veiligheidsmuseum

Door de Veiligheidscommissie G.M.E. werd een excursie naar het Veiligheidsmuseum gehouden. Om mogelijk misverstand te voorkomen wordt er op gewezen dat voorstellen tot excursies, rechtstreeks aan de direktie gedaan dienen te worden. Een deelnemer van bovenbedoelde excursie bracht volgend verslag uit:

Uit de afdeling Naroosting, Contactfabriek, Wervelovens en Cadmium, vertrokken op 8 mei j.l. des morgens om 7.30 uur twaalf man per auto door de mist naar het noorden. Nadat Eindhoven gepasseerd was brak het zonnetje door en kon men genieten van het afwisselende landschap. Om half elf reden we het drukke Amsterdam binnen en vonden bij 't Rembrandtsplein een standplaats voor onze auto's. Te voet ging het naar 't Rokin, waar het beginpunt was van onze rondvaart door de grachten, kanalen en haven van het Noordelijk Venetië. De tocht was buitengewoon interessant, vooral door de goede uitleg van de vrouwelijke gids (een studente). In de haven zagen we de grote droogdokken, het passagiersschip „Oranje" en in de verte lagen de fabrieken van Ketja, Draka en het laboratorium van de B.P.M.

Hierna werden de broodjes van Kootje gekeurd. De heren deden de zaak alle eer aan en ook hier ontbrak het niet aan tevredenheid.

Het eigenlijke doel van onze reis bereikten we om 13.30 uur. We werden meteen ontvangen en rondgeleid. Onze gids was hier ook weer voortreffelijk, zodat we duidelijk de vele gevaren zagen die de mens omringen bij het uitoefenen van zijne werkzaamheden op de fabriek en ook thuis. We zagen ook de gevolgen van het niet nakomen van voorgeschreven veiligheidsvoorschriften. Eerst werden ons diverse beveiligingen getoond bij houtbewerkingsmachines. Daarna werden verschillende voorwerpen op het gebied van hijswerk getoond, die verkeerd gebruikt waren - hoofdzakelijk overbelast. Er werd voorgedaan hoe men kan hijsen zonder gevaar. Natuurlijk waren er de gebruikelijke gebroken ladders, ingedeukte schoenen (zonder veiligheidsneus en zool) en geschampte helmen. Deze voorwerpen tonen toch altijd aan, hoeveel narigheid verholpen kan worden door de veiligheidsvoorschriften na te volgen. Zo ook kon men zien wat er met onze longen kan gebeuren wanneer men niet — indien zulks door de bedrijfsarts voorgeschreven — het stof- of gasmasker draagt. De beveiliging op elektriciteitsgebied en het goede gebruik van gasflessen waren weer andere belangrijke punten waarop onze aandacht werd gevestigd. Tenslotte werd een film vertoond, waar in de man, die in de veiligheidsmaatregelen geen heil ziet, meegenomen wordt naar de beveiligde punten op de wegen, in de fabrieken en werkplaatsen. Hij ziet ook hoe veiligheidslessen gegeven worden en ervaart zelf wat er gebeurt als hij stukken wil hijsen met een versleten touw. In het ziekenhuis komt de man tot inkeer.

Wij zijn er nu wel van doordrongen om van ondoordachte handelingen af te zien en andere hiervan zoveel mogelijk te weerhouden.

Wij hopen in de toekomst vele onveilige situaties op te sporen en door te geven aan onze chefs, zodat deze weggenomen kunnen worden.

Na een klein dankwoord aan onze gids vertrokken wij om 16 uur en kon ieder op eigen gelegenheid de stad in gaan. Om 19.30 uur werd gezamenlijk bij de Chinees gegeten hetgeen voor de meesten onzer een nieuwigheid was. Tot 23 uur kregen we nog gelegenheid om onze hoofdstad ook bij avond te ontdekken.

De terugtocht verliep naar wens, zodat wij in Dorplein aangekomen konden terugblikken op een goed bestede dag welke ongetwijfeld zijn vruchten zal afwerpen, vooral dank zij de voortreffelijke leiding van de heren Basten Batenburg en Meyer.

J. van Genevaser
afd. Cadmium.

Cursus tekening-lezen

De Commissie „Opleidingen" stelt zich voor op het einde van de zomer een cursus tekening-lezen te organiseren voor de geschoolde vaklieden van de Technische Dienst.
Het initiatief tot deze cursus is uit vaklieden van de Technische Dienst zelf voort gekomen, daar zij zelf het gemis voelden van een scholing in tekening lezen, wat zo nu en dan moeilijkheden veroorzaakte bij het uitvoeren van werkzaamheden.
Degenen, die belangstelling hebben voor deze cursus kunnen zich nu reeds melden bij de heer Sutorius.
Nadere mededelingen volgen nog.

Bedrijfskennis

DE CENTRALE

door G. Moors

Als men aan de centrale denkt, denkt men op de eerste plaats aan elektriciteit. Elektriciteit, stroom, zoals men dat in het dagelijkse leven noemt, is inderdaad het hoofdprodukt van de centrale. Zonder elektriciteit is het leven van de mens in onze tegenwoordige tijd ondenkbaar, als U alleen maar denkt aan de verlichting van de huizen en straten, de verwarming, diverse huishoudelijke apparaten, elektrische treinen, trams, enz. Maar ook de industrie maakt dankbaar gebruik van elektriciteit. Door middel van stroom kunnen de motoren gaan draaien, die de grote of kleine machines aandrijven in de verschillende afdelingen. Verder wordt hier op onze fabriek de elektriciteit nog gebruikt voor hefmagneten, electrofilters en in de nabije toekomst voor electrolyse. Hij wordt in tientallen instrumenten toegepast voor het meten van verschillende grootheden.

In onze centrale kennen we verschillende soorten stroom met verschillende spanningen. Voor kracht, zo genoemd omdat de stroom wordt geleverd aan motoren, die iets aandrijven, dus kracht uitoefenen, hebben bij gelijkstroom een spanning van 500 Volt en bij draaistroom 380 Volt.

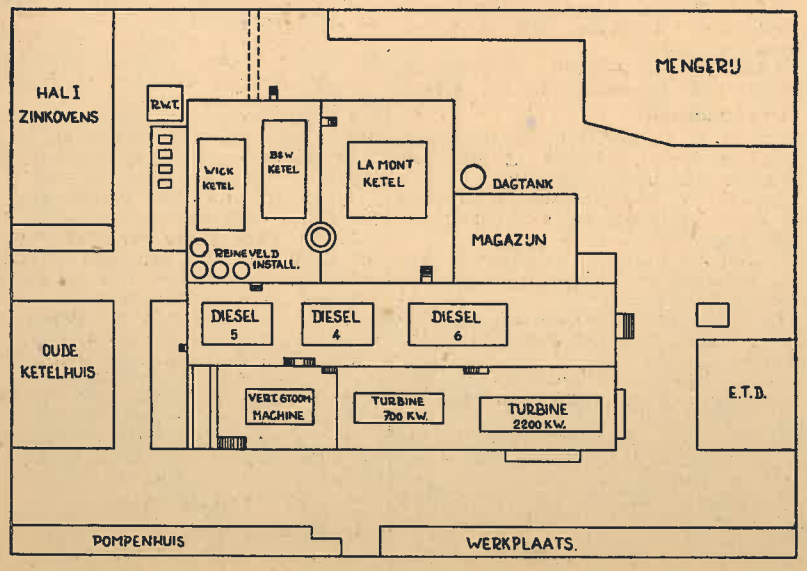

Plattegrond Centrale.

Voor de verlichting is de spanning bij gelijkstroom 250 V. en bij draaistroom (ook wel wisselstroom genoemd), 220 V. Tevens hebben we op ons bedrijf nog draaistroom met hoge spanning n.l. 10.000 V. Deze stroom wordt ons geleverd door de Prov. Noord-Brabantse Electriciteits Mij.

De opwekking van elektriciteit geschiedt door generatoren, ook wel dynamo's genoemd. De dynamo's werken allemaal op hetzelfde principe, n.l. het draaien van een anker met wikkelingen in een magnetisch veld. In de wikkelingen wordt dan elektriciteit opgewekt.

Om de ankers van de dynamo's te doen draaien hebben we machines nodig. Dit kunnen zijn: turbines, dieselmotoren en stoommachines. Bij ons wordt hoofdzakelijk gebruik gemaakt van turbines. Een turbine in combinatie met een generator heet turbogenerator.

Dat we op de Zinkfabriek een eigen centrale hebben vloeit voort uit het feit, dat de Zinkfabriek al een betrekkelijk oude industrie is. Maar om dit goed in te zien gaan we even terug in de geschiedenis van onze fabriek en ons gewest.

Toen de fabriek in 1892 werd gebouwd was er nog geen sprake van georganiseerde electriciteitslevering. Wie graag stroom had moest er maar zelf voor zorgen. De directie van de Zinkfabriek was toen wel genoodzaakt om een eigen centrale te bouwen om de machines en werktuigen te doen draaien.

In 1894 werd de eerste generator aangedreven door een horizontale stoommachine in bedrijf gezet. Geleidelijk, al naar gelang de uitbreiding van de fabriek zelf, heeft de centrale zich tot haar hedendaagse vorm ontwikkeld.

Om de ontwikkeling van de centrale zuiver op de voet te volgen zou hier te ver voeren, maar toch is het wel interessant te vermelden, dat van 1923 tot 1933 de fabriek stroom heeft geleverd aan het dorp Budel en tot 1951 aan Dorplein zelf, dat nu ook helemaal zijn stroom krijgt van de P.N.E.M.

In 1914 werd de Donge Centrale te Geertruidenberg gebouwd door de toen pas opgerichte Provinciale Noord Brabantse Electriciteits Maatschappij en pas in 1933 krijgt de gemeente Budel een aansluiting op het provinciale net. U kunt hieruit zien, dat de oudere industrieën nog veel hun eigen centrale hebben en de nieuwere meestal een directe aansluiting op het provinciale net hebben.

Ook het feit, dat er veel stroom nodig was voor de zinkovens en droogbouw, noodzaakte de bouw van een eigen ketelhuis. De stoomketels, die daarvoor toch aanwezig moesten zijn, leverden ook de stoom voor de elektriciteitsopwekking.

Om de situatie in de centrale goed te begrijpen kijken we even naar een schets van de plattegrond van de centrale.

De 2200 Kw turbine, die twee generatoren heeft, n.l. een draaistroomgenerator, en een gelijkstroomgenerator, wordt van stoom voorzien door de La Montketel. De La Montketel en de 2200 Kw turbine die werken met een stoomdruk van 40 atm. zijn normaal in bedrijf. De B. en W. en de Wickketel zijn voor reserve. De B. en W.-ketel is speciaal voor de 700 Kw turbine, omdat deze werken met een stoomdruk van 13 atm. De leidingen van Wickketel en La Montketel zijn zo gekoppeld, dat ze ook samen de 2200 Kw turbine kunnen voeden en over een reduceerventiel de 700 Kw turbine.

De diesels worden voor reserve gehouden om in geval van nood (storingen aan ketels) dienst te doen. De verticale stoommachine, die in 1906 in bedrijf is gesteld wordt niet meer gebruikt, maar kan toch nog draaien.

Om dus een turbine te laten draaien is stoom nodig. Deze stoom krijgen we van de stoomketel, die gevoed wordt met water.

Aan de hand van het hier afgebeelde principe-schema zullen we de water- en stoomloop eens nagaan.

Vanuit de onthardwatertank wordt het water naar de ontgasser en voedingwatertank gepompt. De voedingwaterpomp perst het water uit de tank in de ketel, vanwaar het als stoom naar de turbines gaat.

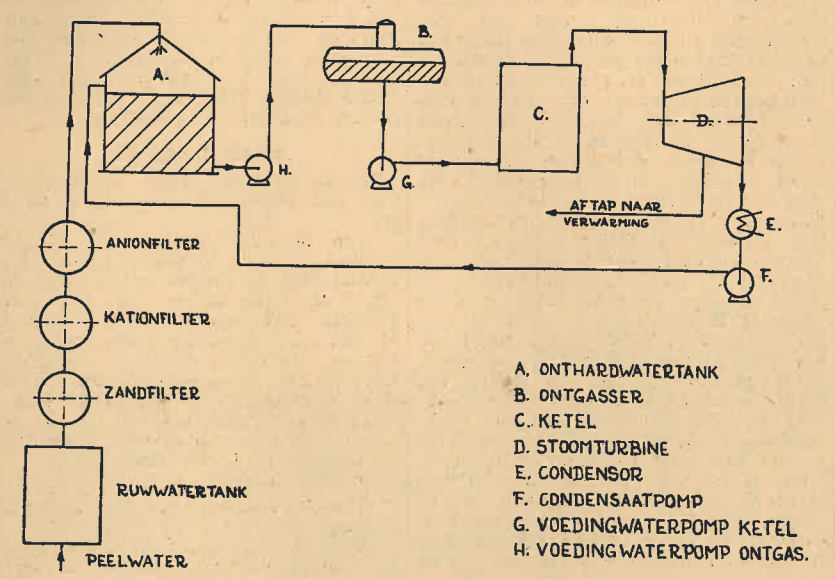

In de turbine verricht de stoom arbeid door het schoepenwiel te laten draaien. Een gedeelte van de stoom wordt op ongeveer de helft van de turbine afgetapt voor de verwarming. De rest van de stoom gaat verder door de turbine naar de condensor, waar hij gecondenseerd wordt. De condensaatpomp perst het water weer naar de onthardwatertank. U ziet, dat het water een hele kringloop maakt. Op de weg, die het water en stoom volgt gaat hier en daar wat verloren, o.a. een grote snelheid. Met deze snelheid aan de turbine. Er komt dus niet zoveel water terug als we naar de ketel hebben gestuurd. Dit water moet bijgevuld worden en heet suppletiewater. De waterreinigingsinstallatie zorgt er voor, dat we weer nieuw water krijgen van zodanige kwaliteit, die het condensaat vrij dicht benadert. Over de bereiding van het voedingwater zullen we in een volgend artikel uitvoerig uitweiden. Tevens hopen wij dan een artikel te brengen over de opwekking van elektriciteit en de verdeling ervan.

De werking van een turbine.

De stoom van hoge druk (40 atm.) wordt via een leiding van de stoomketel naar de turbine gevoerd. In de turbine zit een as waarop wielen zijn gemonteerd. Aan zo'n wiel zitten straalbuizen. In deze straalbuizen wordt de hoge druk van de stoom omgezet in een grote sneheid. Met deze snelheid raast de stoom langs de schoepen, die daardoor een kracht ondervinden en het wiel doen draaien. Omdat de stoom het eerste schoepenwiel met nog een hoge snelheid verlaat gaat hij weer naar een volgend schoepenwiel na eerst door leischoepen te zijn gegaan, die vast zitten aan het huis en waardoor de stoom van richting wordt omgekeerd volgens bijgaand schetsje. Zo zitten meerdere schoepen en leiwielen achter elkaar, totdat de snelheid nul geworden is en de stoom in de condensor komt. De condensor is een groot vat, waarin een grote hoeveelheid koperen buisjes zijn gemonteerd, waardoor koud water stroomt. Doordat de warme stoom met de koude buisjes in aanraking komt condenseert de stoom. Het condensaat wordt weer afgevoerd naar de onthardwatertank. Doordat de stoom, die een groot volume heeft, water wordt, ontstaat er 'n vacuum in de condensor. 1 kg stoom met een druk van 0,08 atmosfeer heeft een inhoud van 18 m3. Omdat er in de condensor bijna een luchtledigheid ontstaat wij er langs de ondichte plaatsen natuurlijk lucht naar binnen stromen. De binnenstromende lucht wordt met een luchtpomp uit de condensor gezogen en zodoende wordt 't vacuum constant gehouden. Was er geen condensor dan waren we genoodzaakt de stoom in de vrije lucht te laten ontsnappen, maar omdat we in de condensor een druk van bijna nul hebben, kan de stoom verder expanderen, „uitzetten" en zodoende nog meer arbeid aan de turbine afgeven. Deze meer-arbeid bedraagt zo ongeveer 10% Maar toch gaat er ongeveer 70% van de totale warmte-inhoud van de stoom in de condensor verloren en wordt met het warmer geworden koelwater afgevoerd. Dit betekent een grote verliespost. Door nu de stoom voor de condensor in de turbine met een bepaalde druk af te tappen (2 atm.) kunnen we deze nog gebruiken voor de verwarming en verschillende chemische processen. Dus U ziet, het aftappen van de stoom aan de turbine levert ons een groot voordeel op. Hoe de stoom gemaakt wordt en wat hiervoor nodig is zullen we in het hier volgend artikel zien.

DE IDEEEN-BUS

Beloonde ideeën.

Een voortreffelijk idee werd ingezonden door de heer J. Genevasen van de Cadmium. Zijn voorstel om een kollergang uit te schakelen bleek mogelijk. De Kommissie beloonde hem met f 115.— Proficiat Genevasen!

Een verschuiving van de werktijd van enige afdelingen in de middagpauze geeft minder kans op ongelukken door het verkeer en bovendien krijgt de Kantine een meer regelmatige aanvoer van de eters. De heer W. van Vlierden leverde dit f 12,50 op.

Twee leerlingen van de bedrijfsschool n.l. Th. Kuipers en C. Dirks verdienden f 12,50 door een verbetering aan te laten brengen aan de laadmachines.

De heer J. van Deurzen, werkplaats, verdiende f 15.— met zijn tip betreffende een snellere werkwijze met de rondzetbuigmachine.

Een verbeterd verdeelmes bij de vuurmond van de Robsonband bleek een sukses te zijn voor de heer Savohije. Dit idee leverde hem f 20.— op.

Tijdens het vullen van de tank bij de voorverwarmer van de Contactfabriek ging altijd enige olie verloren. Door een voorstel van M. Habraken contactfabriek, zal dit verlies tot het verleden gaan behoren. Beloning f 7.50

Vier goede ideeën werden ingezonden door de heer G. Koppenhagen, werkplaats. Zijn voorstellen betrekking hebbend op diverse soorten stelplaten, werden beloond met f 52,50.

Goed bekeken was het idee van de heer F. van Kessel, werkplaats, om een schraper aan te brengen bij de wielen van de laadmachines. Hij werd hiermede f 12,50 rijker.

Verder werden 5 aanmoedigingspremies toegekend variërend van f 5.— tot f 10.—.

Hartelijk dank voor uw inzendingen en bedenk altijd, dat het KLEINSTE ideetje kan leiden tot de GROOTSTE verbetering.

De Ideeënbus-Kommissie.

De La Mont ketel.

door W. van Vlierden

De La Mont ketel is een waterpijpketel, d.w.z. het aan de ketel toegevoerde water wordt in een groot aantal pijpen waaromheen de hete rookgassen strijken in stoom omgezet.

Hij onderscheidt zich van de andere in ons bedrijf opgestelde ketel op de eerste plaats door de wijze van stoken. Hij is n.l. ingericht voor oliestoken, terwijl al onze andere ketels met kolen gestookt worden. Dit heeft zekere voordelen, o.a. kortere opstookperiode, eenvoudiger aanvoer van brandstof en eenvoudiger regeling van brandstofhoeveelheid. Het kenmerkende verschil met de andere ketels is dat in de La Mont ketel d.m.v. een circulatiepomp het ketelwater gedwongen wordt te circuleren. Het voordeel hiervan is dat men kleinere pijpdiameters kan toepassen waardoor een hoge warmteoverdracht ontstaat en men volstaan kan met een kleiner benodigd verwarmd oppervlak (V.O.). Een La Mont ketel met dezelfde afmetingen als een waterpijpketel met natuurlijke circulatie is dan ook van een grotere capaciteit. Onze ketel kan continu maximaal 15 ton stoom per uur leveren. Kortstondig is een belasting van 16 ton mogelijk. Deze stoom heeft een druk van 40 atmosfeer en een temperatuur van 425 graden C.

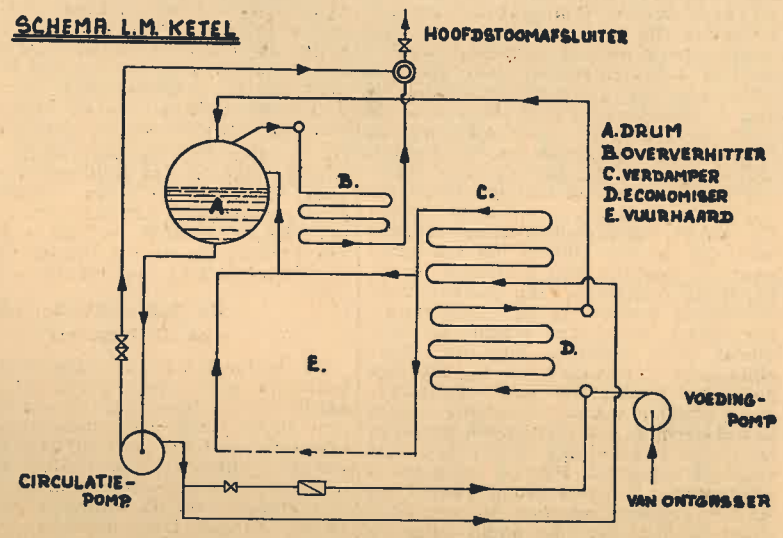

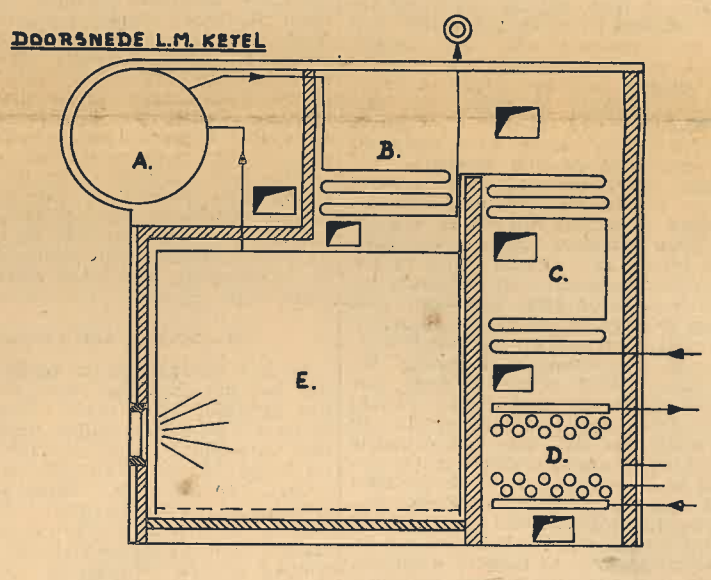

Principe van de ketel.
(zie schema en doorsnede)

Een voedingpomp zuigt het voedingwater uit de voedingwater-tank en perst dit via een regelklep in de economiser. In deze economiser, kortweg eco, die juist voor de uittredeplaats van de rookgassen in de ketel is aangebracht, wordt het water voorverwarmd. De warmte die hier door de rookgassen aan 't water wordt afgegeven zou anders in de schoorsteen verdwijnen, vandaar de naam economischer. Na de eco te hebben doorstroomd wordt het water via een leiding gebracht in de drum, ofwel waterbehouder. Een circulatiepomp zuigt het water uit deze drum en perst het naar de verdamperverdeelkast, waarop alle verdamperpijpslangen zijn aangesloten. Het water verdeelt zich hier over alle aangesloten verdamperslangen en wordt in deze pijpen „verdampt", dus in stoom omgezet. Deze verdamperslangen monden dan weer uit in de drum en hierin stroomt dan nu een mengsel van water en stoom. Om te voorkomen dat door bepaalde omstandigheden door 'n pijp minder water zou gaan stromen is elke pijp aan de intrede voorzien van een smoorschijf met een gat, waarvan de diameter nauwkeurig berekend is aan de hand van de omstandigheden, waarin deze pijpslang verkeert. Deze smoorschijven hebben een stabiliserende invloed en garanderen een voldoende waterdoorstroming onder alle omstandigheden. Dit is absoluut noodzakelijk om verbranding van de pijpen te voorkomen. Deze verdamperslangen beslaan het grootste gedeelte van de ketel o.a. 3 wanden van de vuurhaard en het „plafond" zijn geheel met deze slangen „bekleed". De gevormde stoom stroomt vanuit de drum naar de oververhitter, wordt hier gebracht van 250 graden C. op 425 à 435 graden C. en stroomt naar de oververhitterkast waarop de hoofdstoomleiding van de turbine is aangesloten. Ook de oververhitter bestaat uit een aantal parallel geschakelde pijpslangen waaromheen de hete rookgassen stromen. Niet al het water wordt tijdens de eerste doorstroming van de verdamperslangen in stoom omgezet.

De circulatiepomp pompt dan ook, afhankelijk van de stoomproduktie op een bepaald ogenblik, 4 tot 8 maal zoveel water rond. Bij het opstoken, wanneer dus nog geen of weinig stoom gevormd wordt is het noodzakelijk door de oververhitter water te laten stromen om verbranding van de pijpen te voorkomen. Dit laatste zou ook met de economiser kunnen gebeuren, wanneer de voedingpomp tijdelijk zou stilvallen. Beide onderdelen worden dan ook op de persleiding van de cir-

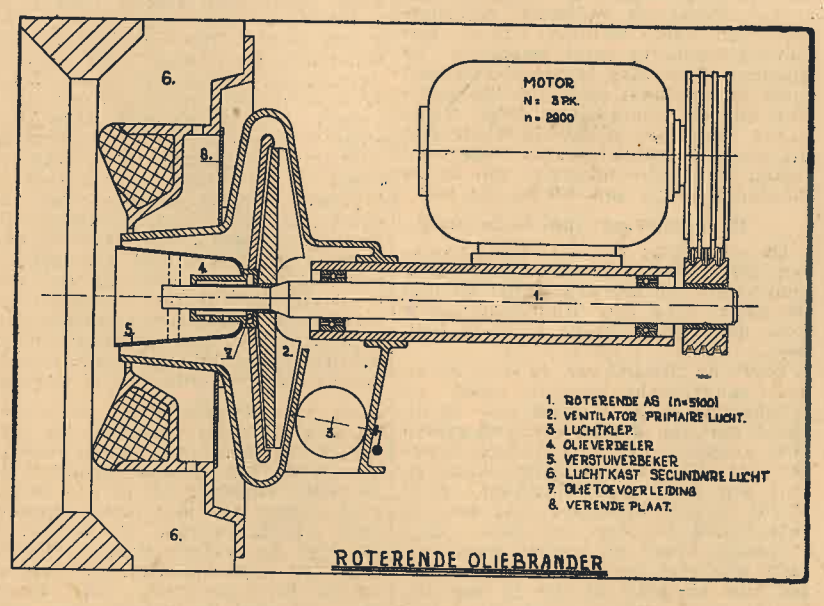

culatiepomp aangesloten waardoor het altijd mogelijk is, b.v. door openen van een afsluiter, hierdoor water te laten stromen.

De rookgassenstroom.

Deze gassen ontstaan door verbranding van de olie in de vuurhaard. Door deze verbranding ontstaat in de vuurhaard een temperatuur van ongeveer 1100 graden C. Een groot gedeelte van de warmte wordt reeds direct afgegeven aan de langs de vuurhaardwanden lopende verdampslangen. Achtereenvolgens doorstromen de rookgassen hierna de volgende ketteldelen: oververhitter, verdamperslangen en eco, waarna ze de ketel met ongeveer 200 graden C. verlaten. Om het warmteverlies door uitstraling zo klein mogelijk te houden is de ketel geheel geisoleerd waarover dan de beplating is aangebracht. De gehele constructie wordt gedragen door een gelast stalen frame, dat op een betonfundatie staat.

In het kort is in het voorgaande de werking van de ketel zelf beschreven en enkele bij de ketel behorende hulpwerktuigen zoals circulatiepomp, voedingpomp en oliebranders zijn hierbij genoemd. Deze en andere hulpwerktuigen zullen hierna behandeld worden.

Olievoorziening en oliebranders.

Normaal wordt de ketel gestookt met zware stookolie. Deze olie heeft de eigenschap bij normale temperatuur zo taai-vloeibaar te zijn dat verpompen niet mogelijk is. Om verpompen mogelijk te maken moet de olie op een hogere temperatuur worden gebracht. Bij het ketelhuis is een dagtank (inhoud 49 m3) opgesteld waarin de olie gebracht wordt door een leiding vanaf de grote voorraadtank bij Hal I zinkovens. Tegen deze tank is een pompenhuis gebouwd waarin pompen zijn opgesteld. In de olietank zijn stoomspirálen gelegd, door middel waarvan de olie tot zijn verpompbaarheidstemperatuur (35 à 40 graden C.) wordt verwarmd. Om te voorkomen dat de olie tijdens het transport naar de dagtank zou afkoelen, wordt tegen de olieleiding een stoomleiding gelegd en worden de leidingen samen geisoleerd. Voorlopig wordt de olie, omdat deze leidingen nog niet klaar zijn, door tankauto's in de dagtank geleverd. Hierin zijn ook voorzieningen getroffen om de olie d.m.v. stoom te verwarmen, tot verpompen mogelijk is. In het ketelhuis is nu een zgn. stookset opgesteld. Hiertoe behoren 2 oliepompen, 2 filters (voor ieder 1 reserve), 1 olieverwarmer en een oliehoeveelheidsmeter. De pomp zuigt de olie uit de tank via de hoeveelheidsmeter en een filter en perst deze dan door de verwarmer naar de branders. Om n.l. verzekerd te zijn van verstuiving hetgeen voor een goede verbranding noodzakelijk is, moet de olie verwarmd worden tot ca. 75 graden C. Ook dit gebeurt weer door stoompijpen waarlangs de olie stroomt.

Tegen het voorfront van onze ketel zijn nu 3 branders opgesteld, elk van een max. capaciteit van 400 kg olie per uur. Deze branders zijn van het roterende type, d.w.z. de olie wordt in een snel ronddraaiende cup gebracht en van hieruit in de ketel geslingerd. Deze cup (zie fig. 3), of verstuiverbeker, is bevestigd op een as, die wordt aangedreven door een electromotor. De cup maakt 5100 omwentelingen per minuut. Door de centrifugale kracht vormt zich tegen de wand van de cup een olielaagje dat door de conische vorm hieruit wordt geslingerd. Op dezelfde as is een ventilator gebouwd die zorgt voor de primaire ofwel de verstuivingslucht. Deze lucht stroomt langs de buitenwand van de beker, komt bij de cupmond met de daaruit stromende olie in aanraking en „blaast" deze dan als een fijn verdeelde nevel in de ketel. Voor de verbranding is een bepaalde hoeveelheid lucht nodig. Om iedere brander is dan ook een plaatijzeren luchtkast aangebracht, waarin door een ventilator, die boven de brander tegen de ketel is geplaatst, lucht geblazen wordt. Deze lucht wordt genoemd de secundaire ofwel de verbrandingslucht. De draairichting van de brander is linksom, de verbrandingslucht wordt in tegengestelde richting in de ketel geblazen, waardoor we van een goede menging van de olie met de lucht verzekerd zijn.

De toevoer van de olie naar iedere brander loopt via een magneetklep en een olieregelkraan. De magneetklep is een elektrisch bediende afsluiter, die open gaat wanneer d.m.v. een contact spanning gezet wordt op de magneet. Deze klep is dus of helemaal open of helemaal dicht, in tegenstelling met de olieregelaar. Deze regelkraan regelt de HOEVEELHEID olie die naar de brander wordt toegevoerd tussen de minimum grens van 50 en maximum grens van 400 kg per uur.

De ontsteking van de branders.

De ontsteking kan op twee manieren geschieden n.l. automatisch, door omdraaien van een schakelaar en met de hand, door een brandende toorts voor de brander in de ketel te houden.

Tegen de zijwand van de ketel is een kast aangebracht, waarin naast de schakelaars en zekeringen voor de diverse motoren 3 zgn. stookautomaten zijn aangebracht, voor iedere brander één. Wanneer door het omzetten van een schakelaar spanning gezet wordt op zo'n automaat gaat deze de betreffende brander ontsteken. Zo'n automaat bevat n.l. onder meer een klein motertje, op de as waarvan nokjes zijn aangebracht die in een bepaalde stand contacten kunnen sluiten en verbreken. Iedere brander is voorzien van gas-elektrische ontsteking, d.w.z. de olie wordt d.m.v. een propaangasvlam ontstoken, die op haar beurt weer ontstoken wordt door een elektrische vonk. Bij iedere brander horen n.l. de volgende onderdelen: hoogspanningstransformator, bougie, gasmagneetklep en foto-elektrische cel. Het codemotortje, dat in de stookautomaat is aangebracht, bedient al deze onderdelen. Wanneer dit motortje gaat draaien wordt door het sluiten van een contact spanning gezet op de transformator, waardoor tussen de electroden van de bougie vonken gaan overspringen. Deze bougie bevindt zich voor de uitstroomopening van een gasleiding waarin 'n magneetventiel is gebouwd. Het motortje draait verder en zorgt weer door het sluiten van een contact dat er spanning gezet wordt op de magneet van dit ventiel, waardoor de klep opent en gas in de ketel stroomt. Dit gas wordt nu door de elektrische vonk ontstoken, waardoor we dus in de ketel een gasvlam krijgen. Deze gasvlam is gericht op een punt even vóór de brander. Het motortje zet even later ook spanning op het oliemagneetventiel waardoor olie aan de branders wordt toegevoerd en deze door de gasvlam ontstoken wordt. Hierna zet het motortje de transformator die zijn werk gedaan heeft, buiten bedrijf; de gasklep wordt gesloten en nu wordt een foto-elektrische cel ingeschakeld. Wanneer deze cel licht krijgt van de olievlam, wat normaal het geval is, blijft de brander in bedrijf maar mocht om een of andere reden de olie niet ontstoken zijn, dan krijgt de fotocel geen licht, en onmiddellijk wordt de spanning van de oliemagneetklep afgeschakeld, waardoor deze klep dichtvalt en de olietoevoer naar de brander wordt afgesloten.

Op de deur van de kast waarin deze stookautomaten zijn ondergebracht zijn naast de desbetreffende schakelaars controlelampjes aangebracht. Wanneer de brander in bedrijf is brandt een groene, bij storing brandt een rode lamp en gaat een claxon.

De automatische regeling van de branders.

De hoeveelheid olie die naar de branders wordt toegevoerd is afhankelijk van de belasting. Vraagt de turbine meer stoom dan moet meer olie verstookt worden om aan deze stoomvraag te kunnen voldoen. Zakt daaren tegen de hoeveelheid benodigde stoom dan moeten ook de branders teruggeregeld worden. Deze instelling van de branders geschiedt geheel automatisch. Normaal heerst in de ketel een druk van 40 atmosfeer. Wordt meer stoom gevraagd dan wil deze druk gaan zakken. Bij daling van de belasting daarentegen wil de druk gaan stijgen. Deze kleine drukvariaties worden via een impulsleidinkje naar een regelaar gevoerd die dan de oliehoeveelheid aanpast aan de stoomvraag door verstelling van de reeds eerder genoemde olieregelkranen. Tegelijkertijd wordt dan ook de hoeveelheid verbrandingslucht geregeld omdat de verhouding olie-lucht steeds constant moet blijven.

De aanvoer van voedingwater.

In het voorgaande is reeds gezegd dat het voedingwater van de ketel aan bepaalde eisen moet voldoen, o.a. worden schadelijke zouten uit het water verwijderd door behandeling in de Reineveld installatie. Behalve deze zouten kan het water echter ook nog schadelijke gassen bevatten, o.a. zuurstof en koolzuur, die inwendige aantasting van de ketteldelen tengevolge zouden hebben wanneer ze niet uitgedreven werden. Om deze gassen uit te drijven is een ontgassingsinstallatie opgesteld. Deze bestaat uit een horizontale tank, die alleen dient als voorraadtank, waarop de eigenlijke ontgasser is gebouwd. Ook de ontgasser is een cylindrische tank die verticaal op de voedingwatertank staat. In deze tank zijn op bepaalde afstanden platen aangebracht, zgn. sproeiplaten waarin gaten zijn geboord. Het water wordt op de bovenste plaat gesproeid en valt door de gaten in deze plaat in de ontgassingskamer. Onder de bovenste plaat wordt n.l. een stoomleiding in de ontgasser gevoerd die stoom van een lage druk in de ontgassingskamer brengt. Deze stoom brengt het water snel op kookpunt waarbij de in het water aanwezige gassen worden uitgedreven en door een leiding naar buiten worden afgevoerd. De voedingwatertank is normaal voor ongeveer twee-derde gevuld met water. Boven dit waterniveau wordt ook een stoomkussen in stand gehouden. Deze stoom stijgt in de ontgasser op en zorgt dan voor de naontgassing. In de tank vlak onder de ontgasser bevindt zich een horizontale plaat, waarop door een doseerpompje bepaalde chemicaliën worden gedoseerd, die ook weer noodzakelijk zijn voor de samenstelling van het voedingwater. Op het voorfront van de tank zijn 3 vlotterschakelaars aangebracht. De middelste hiervan dient voor het bedienen van een motorafsluiter die in de watertoevoerleiding naar de ontgasser is geplaatst.

Deze watertoevoer is n.l. niet continu geregeld maar periodiek. De pomp die de ontgasser van water voorziet is n.l. van een grotere capaciteit dan de ketel, waardoor het peil in de tank gaat stijgen als deze pomp ingeschakeld wordt. Daarom wordt van tijd tot tijd de watertoevoer afgesloten door een motorafsluiter, die bestuurd wordt door genoemde vlotterschakelaar. Wanneer de watertoevoer wordt onderbroken, wordt tegelijkertijd, d.m.v. dezelfde vlotterschakelaar de doseerpomp gestopt, waardoor de hoeveelheid chemicaliën precies aan de waterhoeveelheid aangepast wordt.

Onder de voedingstank zijn 2 voedingspompen opgesteld (1 reserve), beide aangedreven door een electromotor. De reservepomp is een centrifugaalpomp, de hoofdpomp en plunjerpomp. Een centrifugaalpomp is goedkoper in aanschaffing, maar heeft het nadeel dat bij een kleine belasting van de pomp het opgenomen elektrische vermogen slechts weinig afneemt, m.a.w. wanneer de pomp slechts weinig water behoeft te leveren (b.v. zondags) neemt de motor, die de pomp aandrijft toch bijna evenveel stroom op als bij volle belasting.

De plunjerpomp heeft 3 cylinders waarin zich de plunjers (zuigers) heen en weer bewegen. Bij iedere slag wordt een constante hoeveelheid water verpompt maar het aantal slagen is te regelen wanneer we voor de aandrijving van de pomp gebruik maken van een motor met een regelbaar toerental. Dit is nu bij ons het geval. Het toerental van deze motor is tot ¼ van zijn maximum terug te brengen. De persleidingen van deze pompen zijn verbonden en het water wordt hierdoor aan de ketel toegevoerd. Het is bij een stoomketel van groot belang het waterpeil in de drum goed in de gaten te houden. Zou n.l. te weinig water in de ketel komen dan zouden drum en pijpen droog kunnen komen staan, waardoor ernstige schade aan de ketel kan ontstaan.

Wanneer het waterpeil te hoog komt bestaat de mogelijkheid dat door de stoom water meegesleurd wordt in de turbine wat ook weer zeer ernstige gevolgen kan hebben. Vandaar de toepassing van een waterpeilregelaar. Op onze La Mont-ketel is een pneumatische regelaar toegepast, waarvan de werking is als volgt.

In het ketelhuis is een compressor opgesteld die via een reduceerventiel perslucht levert aan de waterpeilregelaar. Aan de drum van de ketel is een meetstaafreservoir aangebracht. In dit meetstaafreservoir is de waterstand even hoog als in de drum zelf.

Een vlotter die in dit meetstaafreservoir is aangebracht en de stijgingen en dalingen van het waterpeil volgt, brengt via een hefboomstelsel deze waterpeilschommelingen over op eigenlijke regelaar. In deze regelaar worden deze schommelingen omgezet in drukveranderingen in de perslucht-leiding. Tengevolge van deze drukveranderingen gaat, wanneer de plunjerpomp in bedrijf is, het toerental van de motor veranderen en dientengevolge de opbrengst van de pomp en wanneer de centrifugaalpomp in bedrijf is wordt de doorlaatopening van het regelventiel in de voedingleiding verandert. Deze toestellen zijn n.l. op de persluchtleiding aangesloten en zetten de drukveranderingen in deze leiding om in toerentalwijziging respectievelijk in wijziging doorlaatopening. Omdat de druk in de luchtleiding zelfs op zeer kleine niveauveranderingen reageert wordt de hoeveelheid water die in de ketel wordt gebracht direct aangepast aan de behoefte. In het algemeen schommelt dit waterniveau dan ook zeer weinig (max. 2 cm.)

Circulatiepompen.

In het voorgaande is reeds beschreven hoe de circulatiepomp het water in de ketel rondpompt. Dat deze pomp blijft draaien is een dwingende eis, want mocht deze pomp stopvallen en zou normaal doorgestookt worden dan gaan de pijpen van de verdampers, die niet meer afgekoeld worden, zo heet worden dat breuk kan optreden. Wanneer dus de circulatie van het water uitvalt moet onmiddellijk met stoken worden gestopt. Dit kan ernstige bedrijfsstoringen veroorzaken en vandaar dat niet één maar 2 circulatiepompen zijn opgesteld. De pomp die normaal in bedrijf is wordt aangedreven door een elektromotor; de reservepomp is gekoppeld aan een stoomturbine. In de stoomtoevoerleiding van deze turbine is een magnetische klep gemonteerd. Wanneer de elektrisch aangedreven pomp draait is deze klep gesloten door de magneet en de turbinepomp staat stil. Wanneer de electropomp stop valt en de circulatie van het water stopt, valt automatisch de turbopomp in en de circulatie wordt weer hervat.

Controle op de werking van de ketel.

Hoewel de ketel volautomatisch gestookt wordt is het toch noodzakelijk dat steeds een machinist aanwezig is om bij storingen direkt in te grijpen. Deze storingen moeten echter duidelijk gemeld worden en daarom is bij onze ketel een beveiligings- en alarmeringssysteem aangebracht. Daarnaast zijn nog instrumenten aanwezig ter controle van de economische werking van de ketel.

De meeste instrumenten zijn aangebracht in een kast die tegen de wand van het ketelhuis staat. Op deze kast kan de machinist de werking van praktisch de gehele ketel volgen. Het is op de eerste plaats van belang te weten hoe hoog de druk in de ketel is, waarom dan ook een manometer is aangebracht. Wanneer de regelaar, die deze druk constant moet houden, mocht weigeren, ziet de machinist de stoomdruk dalen of stijgen. Dit stijgen is zeer gevaarlijk want de mogelijkheid zou bestaan dat de druk zou oplopen tot boven de druk waarop de ketel berekend is, wat zeer ernstige gevolgen zou kunnen hebben. Daarom zijn op de ketel 2 zgn. veiligheden geplaatst, 1 op de drum en 1 op de oververhitterkast. Dit zijn kleppen die door zware veren dichtgedrukt worden wanneer de stoomdruk, die onder de klep staat, normaal is. Stijgt deze druk tot het maximum toelaatbare dan gaat de klep open en wordt stoom naar buiten geblazen. Naast deze veiligheid is nog een manometer aangebracht met een contactinrichting. Wanneer de veiligheden niet zouden opengaan maakt de wijzer van deze manometer contact waardoor de branders uitgeschakeld worden. Het waterpeil in de drum is, zoals reeds in het voorgaande is gezegd, ook zeer belangrijk, waarom dan ook een waterpeilregelaar is aangebracht. Ter controle op de werking hiervan zijn op de drum 2 peilglazen aangebracht waarvan het waterpeil is af te lezen. Daarnaast is in de instrumentenkast een afstandspeiltoestel gebouwd met alarminrichting. Wordt het peil te hoog of te laag dan gaat een rode lamp branden en een claxon gaat in werking. Bovendien is in de drum nog een extra beveiliging aangebracht die waarschuwt wanneer het peil dermate laag geworden is dat het stoken gestopt moet worden. Met de signalering van de circulatie zijn de 2 bovenstaande de belangrijkste om schade aan de ketel te voorkomen. Hiernaast zijn nog diverse meetinstrumenten aangebracht, o.a. stoomhoeveelheidsmeter, voedingwaterhoeveelheidsmeter, oliehoeveelheidsmeter, temperatuurmeters voor stoom, water en rookgassen en een CO2 en CO + H2 meter. Deze laatste meter is belangrijk om te controleren of de verbranding goed is. Uit de rookgassen worden continu monsters gezogen en bovengenoemde meter geeft dan aan of nog onverbrande delen hierin aanwezig zijn en hoe groot de luchtovermaat bij de verbranding is. Al deze meetinstrumenten zijn nodig om een oordeel omtrent de werking van de installatie te kunnen vormen. Wanneer de temperatuur van de rookgassen, zoals die in de schoorsteen verdwijnen, steeds hoger wordt is dit een teken dat ze hun warmte niet voldoende kunnen afgeven. Dit is nu een bewijs dat de pijpen in de ketel vervuild zijn. Om dit vuil te verwijderen zijn roetblazers aangebracht. Om de 8 uur moet de machinist roetblazen. Een roetblazer is, in principe, een pijp waarin gaten zijn geboord en die dan op de oververhitterkast aangesloten wordt. De stoom blaast dan door deze gaten op de pijpen en neemt eventueel vuil hierop mee. In totaal zijn 5 roetblazers aangebracht om alle pijpen te kunnen bestrijken.

Uit de Personeelskartotheek.

In dienst getreden:

21-3-57 L. J. Hansen, Creijel 26, Bocholt, afd. mengerij, gehuwd.

25-3-57 J. G. Davids, Keunenlaan 17, Hamont, afd. onderhoud, nr. 3936, ongehuwd.

B. J. Wolters, Dorplein 5, Budel, nr. 3937, afd. kantine, ongehuwd.

1-4-57 W. J. Wulms, Leukerweg 2, Budel, nr. 30001, afd. zinkovens, geh.

P. H. Peeters, Hofakkerweg 2 Weert, nr. 3938, afd. el. techn. dienst, ongeh.

H. van Tuel, Hofakkerstraat 11, Weert, nr. 3939, afd. zinkovens, geh.

4-4-57 A. van Gemert, Dorplein 103 Budel, nr. 2850, afd. pletterij, gehuwd.

P. F. Clement, Boshoverweg 50, Weert, nr. 3940, afd. werkplaats, ongehuwd.

8-4-57 W. J. Lamers, Meemortel 45, Budel, nr. 1606, afd. magazijn GME, ongehuwd.

M. Spreeuw, St. Paulusstraat 14 Budel, nr. 3941, afd. korveedienst, ongeh.

J. J. Sak, Grensweg 27 Budel, nr. 3942, afd. werkplaats, ongehuwd.

16-4-57 J. H. van Cranenbroek, Schoordijk 17, Budel, nr. 3943, afd. beplanting, ongehuwd.

23-4-57 J. J. Meurkens, Dorpstraat B 41, Soerendonk, nr. 3944, afd. laboratorium, ongehuwd.

Terug uit militaire dienst:

2-4-57 W. Kuypers, Dorplein 97, Budel, afd. zinkovens, nr. 3161.

Naar militaire dienst:

3-4-57 P. Th. Kuypers, Burg. van Houtstraat 7 C, Budel, afd. el. techn. dienst, nr. 3370.

8-4-57 E. van Winkel, Dorplein 88, Budel, afd. laboratorium, nr. 4144.

Overgeplaatst:

17-3-57 P. H. Jorissen, Weerterveldstraat 25, Weert, gehuwd, nr. 1445, van wervelovens naar cadmium.

24-3-57 H. H. Zentjens, Dwarsweg 17, Budel, gehuwd, nr. 4158, van centrale naar bewaking.

28-3-57 P. Rutten, Paalstraat 5, Budel, gehuwd, nr. 417, van onderhoud GME naar pletterij.

1-4-57 B. Lamers, Dorplein 81, Budel, gehuwd, nr. 3865, van onderhoud naar mengerij.

H. A. Beerten, Achterhoek 16, Hamont, gehuwd, nr. 3922,, van retorten naar onderhoud.

M. Bergman, Ambachtstraat 21, Hamont, ongehuwd, nr. 3924, van retorten naar onderhoud.

J. Kissen, Paalstraat 3, Budel, gehuwd, nr. 397, van retorten naar onderhoud.

3-4-57 C. E. Metten, Dorplein 102, Budel, gehuwd, nr. 2148, van zinkovens naar korveedienst.

7-4-57 J. Verheyden, Grootschoterweg 106, Budel, gehuwd, nr. 1173, van onderhoud GME naar werkplaats GME

8-4-57 H. Bogers, Zwarteweg 8, Budel, gehuwd, nr. 218, van centrale nRaar werkplaats.

P. Huyers, Bos 2a, Budel, gehuwd, nr. 445, van centrale naar werkplaats.

J. de Zwart, Stationsweg 24 i, Budel, gehuwd, nr. 630, van centrale naar werkplaats.

mej. E. Fonteyn, Fabriekstraat 11 b, Budel, ongehuwd, nr. 4157, van hollerith naar boekhouding.

11-4-57 A. de Peyper, Dorplein 135, Budel, gehuwd, nr. 2936, van mengerij naar Korveedienst.

15-4-57 J. T. Kuypers, Dorplein 97, Budel, ongehuwd, nr. 1481, van laboratorium GME naar onderhoud GME.

M. Spreeuw, St. Paulusstraat 14, Budel, ongehuwd, nr. 3941, van korveedienst naar kantine.

M. Meurkens, Toom 13, Budel, gehuwd, nr. 326, van wasserij naar onderhoud.

23-4-57 J. M. Duisters, Hamonterweg 7a, Budel, gehuwd, nr. 2039, van onderhoud naar mengerij.

Vertrokken:

C. Fourneau, afd. zinkovens; J. H. Bammens afd. mengerij; J. van Moorsel, afd. el. techn. dienst; J. J. Dolders, afd. retorten; L. Nagy, afd. werkplaats; Z. Sipos, afd. werkplaats; B. Hernadi, afd. werkplaats; S. Vleeshouwers, afd. mengerij; Th. Aarts, afd. metselaars; J. M. Vonken, afd. werkplaats; W. Schuurmans, afd. bewaking; M. Moonen, afd. zinkovens; H. Achten afd. zinkovens; A. Salmans, afd. Zinkovens; L. Doensen, afd. zinkovens; F. Hölzken, afd. zinkovens; P. J. Sentjens, afd. centrale; H. Joosten, onderhoud; J. L. Goossens, afd. metselaars, H. Claassen, afd. zinkovens; A. M. Claes, afd. retorten; P. J. Korten, afd. wasserij; M. Kums, afd. wasserij; G. Bollen, afd. werkplaats GME; P. J. Bernaerts, afd. onderhoud GME; P. H. Broers, afd. korveedienst; P. v. Samang, afd. onderhoud; Th. A. Sijbers, afd. werkplaats; W. P. Houben, afd. metselaars; W. van Moorsel, afd. korveedienst; E. Duisters-Fransen, korveedienst; J. W. Teeuwen, afd. werkplaats; W. van Cranenbroek, afd. korveedienst; L. A. Lamers, afd. onderhoud.

Geboren in het gezin van:

M. H. Claessens, Lozerweg 6, Weert, nr. 2538, een zoon op 22-3-57.

J. G. Kooken, Fabriekstraat 9, Budel, nr. 3249, een dochter op 27-3-57.

J. M. Kennis, Goolder 55, Bocholt, nr. 3567, een zoon op 1-4-57.

J. Hendrikx, Maaseijkerweg 55, Weert, nr. 2761, een dochter op 5-4-57.

M. Schuurmans, Kapelstraat 12, Hamont, nr. 3851, een zoon op 6-4-57.

J. M. Brouns, St. Paulusstraat 2, Budel, nr. 2880, een dochter op 10-4-57

J. M. Verheyden, Grootschoterweg 106, Budel, nr. 1173, een zoon op 11-4-57

E. Osinski, Dorplein 106a, Budel, nr. 783, een zoon op 12-4-57.

M. P. Vos, Gastel a 49, Maarheeze, nr. 3209, een dochter op 13-4-57.

J. J. Lamers, Dorp B 72, Soerendonk nr. 243, een dochter op 14-4-57.

A. Matheeuwsen, Dorplein 66a, Budel, nr. 643, een zoon op 21-4-57.

H. Palmans, Loostraat 27, Hamont, nr. 3326, twee zonen op 22-4-1957.

VOLONTAIRS

In dienst getreden:

15-4-57 E. Stalmans, Zandstraat 18, St. H. Lille, afd. lab. GME, nr. 1607.

Vertrokken:

29-3-57 J. M. Berkvens, Meijelseweg 39 B, Heerlen, afd. contactfabriek, nr. 1592.

13-4-57 J. E. Smulders, Jan van de Croonstraat 4, Weert, afd. boekhouding, nr. 3822.

EMPLOYE'S.

Het gezin van de heer Vonken-Bekelaar werd op 20-4-'57 verblijd met de geboorte van een dochtertje Bernadette.

De heer en mevrouw Vervaart-Vernooy verwelkomden op 12-5 (Moederdag!) hun eerstgeborene; een zoon; Ronald.

Dhr. Tanne van de Berg (afd. organisatie) verliet per 1 mei j.l. ons bedrijf om zich te vestigen te Wildervank.

Zaterdag 18 mei vond te Tegelen het huwelijk plaats van Ir. P. Sleven met mej. R. Goossens. Het jonge paar vestigde zich in de Witte Villa.

EVEN LACHEN.

In de rubriek „Lees en Vergeet" van het weekblad „de Linie" lazen we:

„Jan Mathijs Vonken, bij iedereen bekend als Tjeu Vonken, zag op 7 augustus 1891 te Budel het levenslicht. Op 8 augustus kwam hij als jong broekje in de werkplaats van de K.Z.M. om er, met enkele korte onderbrekingen, steeds te blijven." — Aldus Lingot, het personeelsorgaan van de N.V. Kempensche Zinkmaatschappij.

En nou hadden we toch altijd gedacht dat het kinderwetje van Van Houten al uit 1874 stamde.

Zo'n zetduiveltje toch.....

Gehoord aan het loket van onze afd. Ziekenfonds:

„Meneer, kan ik 'n briefje krijgen, ik zou naar de infanterist willen?"

De man kreeg geen briefje voor de infanterist, wel voor de internist.

DANKBETUIGING

Voor de belangstelling, ondervonden bij het plotseling overlijden en de begrafenis van onze geliefde vader en grootvader, betuigen wij onze welgemeende dank.

Budel, mei 1957.

familie Beliën-Stevens.